

Rada
Európskej únie

V Bruseli 1. septembra 2023
(OR. en)

12101/23
ADD 1
LIMITE
PV CONS 39
RELEX 950

NÁVRH ZÁPISNICE
RADA EURÓPSKEJ ÚNIE
(zahraničné veci)
20. júla 2023

OBSAH

Strana

Nelegislatívne činnosti

3.	Aktuálne udalosti	3
4.	Ruská agresia voči Ukrajine	3
5.	Turecko	3
6.	Zahraničnopolitický rozmer hospodárskej bezpečnosti	3
7.	Rôzne	3
PRÍLOHA – Vyhlásenia do zápisnice Rady		4

Nelegislatívne činnosti

3. Aktuálne udalosti

Rada sa zaoberala Čínou, vzťahmi medzi EÚ a CELAC (Spoločenstvo štátov Latinskej Ameriky a Karibiku), Arménskom a Azerbajdžanom, mierovým procesom na Blízkom východe a Tuniskom.

4. Ruská agresia voči Ukrajine

výmena názorov

Rada si vymenila názory na reakciu EÚ v kontexte ruskej agresie voči Ukrajine.

5. Turecko

výmena názorov

Rada uskutočnila výmenu názorov o Turecku.

6. Zahraničnopolitický rozmer hospodárskej bezpečnosti

výmena názorov

Rada si vymenila názory na zahraničnopolitický rozmer Európskej stratégie hospodárskej bezpečnosti.

7. Rôzne

Rada vzala na vedomie informácie Rumunska o jeho kandidátovi na sudcu Medzinárodného súdneho dvora (dokument 11830/23), informácie Rakúska, Českej republiky a Slovenska o ich návšteve Severného Macedónska, ktorá sa uskutočnila 13. júla (dokument 11844/23), a informácie Nemecka a Dánska o diplomacii v oblasti klímy (dokument 11995/23).

bod na zasadnutie s obmedzenou účasťou

Vyhlásenia k nelegislatívnym bodom A uvedeným v dokumente 11816/23

K bodu A č. 7:

**Rozhodnutie Rady o podpise a predbežnom vykonávaní dohody
o partnerstve medzi EÚ a OAKTŠ („po Dohode z Cotonou“)
*prijatie***

VYHLÁSENIE RAKÚSKA

„Rakúsko je pripravené pripojiť sa k navrhovanému postupu, avšak musí poukázať na to, že Dohodu o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov na strane druhej môže z ústavných dôvodov predbežne uplatňovať podľa medzinárodného práva iba odo dňa, keď Generálnemu sekretariátu Rady Európskej únie ako depozitárovi dohody oznámi ukončenie vnútroštátnych postupov potrebných pre nadobudnutie platnosti dohody.“

VYHLÁSENIE KOMISIE

- „1. Komisia berie na vedomie zámer Rady prijať rozhodnutie, ktorým sa mení návrh Komisie o podpise v mene Európskej únie a predbežnom vykonávaní Dohody o partnerstve medzi Európskou úniou na jednej strane a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov (organizácia OAKTŠ) na strane druhej [COM(2021) 312 final], s cieľom zmeniť povahu dohody o partnerstve z výlučnej dohody EÚ na zmiešanú dohodu.
2. Komisia uznáva politickú potrebu podpísať partnerskú dohodu čo najrýchlejšie.
3. Komisia však trvá na svojom právnom posúdení, podľa ktorého má dohoda o partnerstve povahu výlučnej dohody EÚ, proti ktorému neboli predložené žiadne právne argumenty.
4. Komisia preto nesúhlasí s tým, aby ustanovenia dohody uvedené v novom článku 4 boli vylúčené z predbežného vykonávania, pretože údajne nepatria do právomoci Únie. Čo je ešte dôležitejšie, Komisia sa domnieva, že Rada nemá právomoc podstatne zmeniť znenie dohody pripojené k návrhu na prijatie rozhodnutia o podpise dohody. Výhradnú právomoc rokovať o znení dohody a navrhnuť jej podpis Rade má vyjednávač.
5. Komisia si vyhradzuje právo použiť v prípade potreby všetky právne prostriedky, ktoré má k dispozícii, aby zabezpečila dodržiavanie ustanovení zmlúv.“

VYHLÁSENIE MAĎARSKA

„Prijatie akčného programu Medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji (ICPD) a Pekinskej akčnej platformy štvrtej svetovej konferencie o ženách predstavuje významný konsenzus. Dodržiavanie ľudských práv sa prostredníctvom týchto nástrojov stalo ústredným prvkom rozvoja a od ich prijatia sa v oblasti zdravia, rovnosti medzi mužmi a ženami a vzdelávania dosiahli významné výsledky. Tieto oblasti sú jadrom Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, medzi ktorej základné zásady patrí všeobecné rešpektovanie ľudskej dôstojnosti a dodržiavanie ľudských práv, právneho štátu, spravodlivosti, rovnosti a nediskriminácie.

Maďarsko je naďalej odhodlané plniť si záväzky v oblasti ľudských práv vrátane ochrany a podpory práv žien a rovnosti medzi mužmi a ženami v súlade so Základným zákonom Maďarska a primárnym právom, zásadami a hodnotami Európskej únie, ako aj záväzkami a zásadami vyplývajúcimi z medzinárodného práva. Rovnosť medzi ženami a mužmi je okrem toho zakotvená ako základná hodnota v zmluvách Európskej únie, najmä v článku 2 ZEÚ a článku 8 ZFEÚ. Maďarsko v súlade s týmito skutočnosťami a so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi vykladá pojem „rod“ ako odkaz na „pohlavie“ a pojem „rodová rovnosť“ ako odkaz na „rovnosť medzi mužmi a ženami“.

Maďarsko sa zaväzuje v plnej miere vykonávať akčný program ICPD a Pekinskú akčnú platformu, ako aj Agendu 2030 a jej ciele udržateľného rozvoja, ktoré slúžia aj ako základné referenčné dokumenty v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a reprodukčných práv. Maďarsko konštatuje, že v prípade pojmu „sexuálne a reprodukčné zdravie a práva (SRZP)“ a súvisiacich otázok, ako je napríklad „komplexné informácie a vzdelávanie v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia“, chýba ich konsenzuálne právne vymedzenie na medzinárodnej úrovni, ako aj v rámci Európskej únie. Okrem toho sa táto téma týka právnych vymedzení pojmov, ktoré patria do výlučnej právomoci členských štátov. Maďarsko preto vykladá a presadzuje tieto otázky v kontexte Agendy 2030, akčného programu ICPD a Pekinskej deklarácie a akčnej platformy a v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi. Maďarsko v tejto súvislosti poznamenáva, že EÚ ani všetky jej členské štáty neprijali ani neschválili medzinárodné technické usmernenie UNESCO k sexuálnej výchove, ako sa uvádza v dohode, a preto ho nemožno žiadnym spôsobom považovať za súčasť *acquis* EÚ. Maďarsko súhlasí s podpisom a predbežným vykonávaním dohody s tým, že samotným odkazom v dohode na uvedené medzinárodné technické usmernenie UNESCO sa nemení právna situácia v tejto súvislosti, nevytvára precedens, pokiaľ ide o budúce odkazy v iných medzinárodných dohodách alebo dokumentoch EÚ, a v žiadnom prípade to neznamená, že technické usmernenie bude pre zmluvné strany záväzné. Maďarsko sa okrem toho aj vo všeobecnom kontexte domnieva, že z prijatia tohto dokumentu týkajúceho sa výkladu SRZP by nemohol vyplývať žiadny právny precedens.

Vzhľadom na to, že nelegálne migračné toky úzko súvisia s rôznymi formami organizovanej trestnej činnosti, ktoré predstavujú hrozbu pre všetky krajiny a vyžadujú si komplexný prístup k riešeniu migračných tokov, trvá Maďarsko na tom, že odkazy v dohode na riadenie migrácie sa majú chápať ako obmedzovanie zmiešaných migračných tokov v kontexte článku 79 ods. 1 ZFEÚ, t. j. len pri plnom rešpektovaní v ňom zakotveného cieľa, ktorým je predchádzanie a posilnený boj proti nelegálnemu prisťahovalectvu, ako aj v kontexte práva členských štátov stanoveného v článku 79 ods. 5 ZFEÚ, podľa ktorého nie je dotknuté právo členských štátov určiť počty prijímaných štátnych príslušníkov tretích krajín. Tým nie je dotknutá všeobecná politika Maďarska zameraná na zastavenie nelegálnej migrácie namiesto riadenia tohto javu.

Pokiaľ ide o odkazy v dohode na bezpečnú, legálnu a regulárnu migráciu a globálny pakt o bezpečnej, riadenej a legálnej migrácii, Maďarsko poznamenáva, že EÚ ani všetky jej členské štáty tento globálny pakt neprijali ani neschválili, a preto ho nemožno žiadnym spôsobom považovať za súčasť *acquis* EÚ. Maďarsko súhlasí s podpisom a predbežným vykonávaním dohody s tým, že uvedenými odkazmi v dohode sa nemení právna situácia v tejto súvislosti, nevytvára precedens, pokiaľ ide o budúce odkazy v iných medzinárodných dohodách alebo dokumentoch EÚ, a v žiadnom prípade to neznamená, že globálny pakt o bezpečnej, riadenej a legálnej migrácii bude pre zmluvné strany záväzný.“

VYHLÁSENIE ÍRSKA

„Írsko pripomína, že ak sa zmluvné strany v rámci tejto dohody rozhodnú uzavrieť osobitné dohody v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktoré by mala uzavrieť EÚ podľa tretej časti hlavy V Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ustanovenia takýchto budúcich osobitných dohôd nebudú pre Írsko záväzné, pokiaľ EÚ súčasne s Írskom s ohľadom na jeho príslušné predchádzajúce dvojstranné vzťahy neoznámi Organizácii afrických, karibských a tichomorských štátov, že Írsko je týmito budúcimi osobitnými dohodami viazané ako súčasť EÚ v súlade s Protokolom č. 21 o postavení Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie.

Rovnako by pre Írsko neboli záväzné ani ďalšie vnútorné opatrenia Európskej únie, ktoré by sa na vykonávanie tejto dohody mali prijať podľa uvedenej hlavy, pokiaľ Írsko neoznámi svoje želanie zúčastniť sa na takýchto opatreniach alebo ich prijať v súlade s protokolom č. 21.“

VYHLÁSENIE POĽSKA

„Návrh dohody nasledujúcej po Dohode z Cotonou je nezlučiteľný so Zmluvou o Európskej únii, Zmluvou o fungovaní Európskej únie a Chartou základných práv v rozsahu, v akom sa v nej zásada „rovnosti medzi ženami a mužmi“ vyjadrená v zmluvách nahrádza výrazom „rodová rovnosť“, ktorý sa v zmluvách nenachádza. V prípadoch, keď sa v dohode odkazuje na „rodovú rovnosť“, Poľsko bude túto zásadu vykladať ako zásadu rovnosti medzi ženami a mužmi v súlade s článkami 2 a 3 ZEÚ a článkom 23 Charty základných práv. Poľsko okrem toho chápe slovo „rod“ uvedené v tejto dohode a neuvedené v zmluvách ako „pohlavie“ v súlade s článkom 10, článkom 19 ods. 1 a článkom 157 ods. 2 a 4 ZFEÚ.

Poľsko chápe reprodukčné práva a iné odvodené, synonymné alebo podobné práva výhradne ako kroky, ktoré môžu byť zamerané na priamu podporu a záchranu zdravia a ľudského života, a preto nesúhlasí s tým, aby sa umelé prerušenie tehotenstva a používanie antikoncepcie od nich odvodzovali ako formy podpory zdravia, plánovaného rodičovstva alebo zaručenia ľudských práv. Umelé prerušenie tehotenstva nie je ľudským právom, naopak, ide o formu odobratia práva na život.

Pokiaľ ide o „sexuálnu výchovu“, Poľsko ju chápe ako vzdelávanie zodpovedajúce veku a s primeraným obsahom v súlade s príslušným poľským právom a učebnými osnovami, ktoré z neho vychádzajú.“

VYHLÁSENIE PORTUGALSKA

„Pokiaľ ide o zásadu rozdelenia právomocí medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi, ako sa vymedzuje v zmluvách, rozhodnutím Rady, ktorým sa povoľuje podpis a predbežné vykonávanie Dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov na strane druhej, nie je dotknutá autonómia rozhodovania Portugalskej republiky v medzinárodných záležitostiach patriacich do jej výlučnej právomoci, v prípade ktorých záväzky závisia od ukončenia vnútorných schvaľovacích postupov v súlade s ústavnými zásadami a pravidlami.“

VYHLÁSENIE MAĎARSKA

„Maďarsko uznáva a podporuje rovnosť medzi ženami a mužmi v súlade so Základným zákonom Maďarska a s primárnym právom, zásadami a hodnotami Európskej únie, ako aj so záväzkami a zásadami vyplývajúcimi z medzinárodného práva. Rovnosť medzi ženami a mužmi je okrem toho zakotvená ako základná hodnota v zmluvách Európskej únie, najmä v článku 2 ZEÚ a článku 8 ZFEÚ. Maďarsko v súlade s týmito skutočnosťami a so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi vykladá pojem „rod“ (angl. „gender“) ako odkaz na „pohlavie“ a pojem „rodová rovnosť“ (angl. „gender equality“) ako odkaz na „rovnosť medzi ženami a mužmi“.

VYHLÁSENIE POĽSKA

„Rovnosť medzi ženami a mužmi je zakotvená v zmluvách Európskej únie ako jedno zo základných práv. Poľsko zabezpečuje rovnosť medzi ženami a mužmi v rámci poľského vnútroštátneho právneho systému v súlade s medzinárodne záväznými nástrojmi v oblasti ľudských práv, ako aj v rámci základných hodnôt a zásad Európskej únie.

Z týchto dôvodov bude Poľsko vykladať výraz „rodová rovnosť“ ako výraz odkazujúci na rovnosť medzi ženami a mužmi v súlade s článkami 2 a 3 Zmluvy o Európskej únii a článkami 8, 153 a 157 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Poľsko sa pripája ku konsenzu o záveroch Rady o prioritách EÚ na 78. Valné zhromaždenie OSN výnimočne a len so zreteľom na nadchádzajúce 78. zasadnutie Valného zhromaždenia OSN. Uvedené konkrétne prvky nepovažujeme za dohodnutý jazyk a základ pre akékoľvek budúce rokovania.“

K bodu A č. 21:

**Rozhodnutie Rady a nariadenie Rady o reštriktívnych opatreniach
vzhľadom na iránsku vojenskú podporu ruskej útočnej vojny
voči Ukrajine
prijatie**

VYHLÁSENIA KOMISIE

„1. Vykonávacie právomoci

Komisia konštatuje, že Rada si v súvislosti s reštriktívnymi opatreniami vzhľadom na iránsku vojenskú podporu ruskej útočnej vojny voči Ukrajine vyhradila vykonávacie právomoci pre seba s cieľom zabezpečiť súlad s postupom zmeny a preskúmania prílohy I k rozhodnutiu (SZBP) 2023/XX. S odvolaním sa na článok 291 ods. 2 zmluvy Komisia naďalej zastáva názor, že by bolo vhodnejšie zveriť vykonávacie právomoci Komisii. Súdny dvor vo veci C-440/14 P, National Iranian Oil Company (ďalej len „NIOC“)/Rada a Komisia potvrdil, že v „osobitných, náležite odôvodnených prípadoch“ sa vykonávacie právomoci môžu zveriť Rade. Komisia sa preto domnieva, že vec „NIOC“ nie je možné považovať za precedens pre všetky úpravy týkajúce sa vykonávacích právomocí v súvislosti s nariadeniami Rady, ktorými sa ukladajú reštriktívne opatrenia. Vzhľadom na to, že pojem „vykonávanie“ zahŕňa uplatňovanie pravidiel na špecifické prípady prostredníctvom aktov s osobnou pôsobnosťou, je navyše nevyhnutné, aby vykonávací orgán dokázal zabezpečiť dodržiavanie všetkých procesných záruk, na ktoré majú dotknuté osoby nárok.

2. Humanitárna výnimka

Komisia konštatuje, že Rada sa nedohodla na prijatí primeranej humanitárnej výnimky, pokiaľ ide o humanitárnu situáciu v Iráne. Pripomínajúc širšiu výnimku vyplývajúcu z rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 2664 (2022) v súvislosti so ZHN v Iráne a vzhľadom na riziko nadmerného dodržiavania súladu sa Komisia domnieva, že by bolo vhodnejšie zaviesť konzistentné výnimky v rámci rôznych reštriktívnych opatrení týkajúcich sa Iránu. Rada svojím konaním podporuje roztrieštený systém výnimiek uplatniteľných v rôznych sankčných režimoch, ktoré sa týkajú Iránu alebo iránskych subjektov, čo by sťažilo humanitárnu pomoc.

3. Ustanovenia o ohlasovacích povinnostiach, výmene informácií a sankciách za porušenie reštriktívnych opatrení

Komisia konštatuje, že vzhľadom na iránsku vojenskú podporu ruskej útočnej vojny voči Ukrajine Rada nezaviedla plne ustanovenia o oznamovacích povinnostiach, výmene informácií a trestných sankciách, a to v náležitých prípadoch za porušenie reštriktívnych opatrení, ako spoločne navrhli Komisia a vysoký predstaviteľ. Komisia sa domnieva, že ustanovenia by sa mali zahrnúť do nariadení Rady, ktorými sa ukladajú reštriktívne opatrenia, aby Komisia mohla vykonávať svoju úlohu vyplývajúcu zo zmluvy, ktorou je zabezpečenie vykonávania práva Únie, ako aj zaistiť jednotné vykonávanie a primerané presadzovanie reštriktívnych opatrení EÚ členskými štátmi.

4. Zákaz cestovania

Komisia konštatuje, že Rada nezaviedla ustanovenia zakazujúce vstup na územie členských štátov EÚ alebo tranzit cez toto územie v nariadení Rady, ktorým sa do práva EÚ transponuje rozhodnutie Rady. Rada tak plne nerešpektuje právomoci Únie podľa Zmluvy o fungovaní EÚ v oblasti politík týkajúcich sa víz, kontroly hraníc a legálnej migrácie a nezaist'uje jednotné uplatňovanie reštriktívnych opatrení EÚ zo strany členských štátov.“

VYHLÁSENIE BELGICKA, FÍNSKA, NEMECKA, HOLANDSKA A RUMUNSKA

„My, signatári, vítame prijatie rozhodnutia Rady a nariadenia Rady o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na iránsku vojenskú podporu útočnej vojny Ruska proti Ukrajine.

Vyjadrujeme však poľutovanie nad tým, že rozhodnutie Rady obsahuje ustanovenie (článok 4), ktorým sa dopĺňa potreba jednoty pri vytváraní a zmene sankčných zoznamov namiesto hlasovania kvalifikovanou väčšinou. Táto požiadavka obmedzí vplyv a účinnosť sankčného režimu a cieľov, ktoré sa ním majú dosiahnuť.

Týmto odkazujeme na článok 31 ods. 2 Zmluvy o EÚ, v ktorom sa uvádza, že Rada rozhoduje kvalifikovanou väčšinou „pri prijímaní rozhodnutí o vykonaní rozhodnutia, ktorým sa vymedzuje činnosť alebo pozícia Únie“. To znamená, že rozhodnutia o vytvorení a zmene sankčného zoznamu sa majú prijímať hlasovaním kvalifikovanou väčšinou.

Chceme opätovne potvrdiť, že dnešný súhlas s rozhodnutím Rady v žiadnom prípade nenaznačuje zmenu nášho všeobecného stanoviska k hlasovaniu kvalifikovanou väčšinou a nemal by sa považovať za precedens.

V tejto súvislosti navrhujeme, aby sa Rada k tejto téme vrátila a o tejto otázke uskutočnila otvorenú horizontálnu diskusiu za primeraných podmienok a bez toho, aby súvisela s akýmkoľvek konkrétnym návrhom.“
